

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 9CoCsp/9/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120363083
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 07. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Huszár
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:6120363083.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Huszára a členiek senátu JUDr. Zuzany Posluchovej a JUDr. Magdalény Florekovej v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpený: Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 53 255 739, proti žalovanej: Q.na T., N.. XX.XX.XXXX, trvalo bytom R. XX, A., o zaplatenie sumy 2.339,82 € s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti zamietajúcemu výroku rozsudku Okresného súdu Bratislava II č. k. 32Csp/60/2021-148 zo dňa 14. decembra 2021 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti (výrok II.) potvrdzuje.

Žalovaná nemá voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že: I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 1.830,45 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00% ročne zo sumy 1.551,25 € od 10.12.2019 do zaplatenia. II. Vo zvyšku žalobu zamietol. III. Žalobcovi priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 56,46 %.

1.1. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 1 ods. 2, § 2 písm. písm. d), § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení účinnom v čase podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“) a podľa § 52 ods. 1, 2, § 53 ods. 1, ods. 9, § 517 ods. 1 a 2, § 524 ods. 1 a ods. 2, § 565 Občianskeho zákonníka, § 497, § 502 ods. 1, 504 Obchodného zákonníka, § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách. Súd prvej inštancie zistil tento skutkový stav, že právny predchodca žalobcu, Slovenská sporiteľňa, a.s., uzavrel so žalovanou zmluvu dňa 08.10.2014 zmluvu o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej banka poskytla žalovanej spotrebiteľský úver vo výške 3.000 €. Žalovaná sa zaviazala vrátiť úver v 65 mesačných splátkach vo výške 76,92 €. Úroková sadzba bola dohodnutá fixne vo výške 14,90 % ročne, RPMN vo výške 21,89 %, priemerná hodnota RPMN bola vo výške 16,81 %. Celková čiastka spojená s úverom bola vo výške 5.016,37 €. Splatnosť prvej splátky bola dňa 06.12.2014 a termín konečnej splatnosti bol dňa 06.04.2020. Poplatok za poistenie úveru bol vo výške 8,24 € mesačne. V čl. I bode 10. úverovej zmluvy a v čl. B bode 8. obchodných podmienok Slovenskej sporiteľne, a.s. pre poskytnutie úverov a povolených prečerpaní privátnym klientom a MIKRO podnikateľom si zmluvné strany dohodli právo banky vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pohľadávky banky a požadovať splatenie pohľadávky a požadovať splatenie pohľadávky banky v lehote, ktorú banka určí v oznámení o mimoriadnej splatnosti, a to aj v prípade, ak je dlžník v omeškaní so splácaním pohľadávky banky o viac ako tri mesiace. Žalovaná svoj záväzok splácať poskytnutý úver riadne a včas nesplnila. Výzvou zo dňa 12.07.2019 banka oznámila

žalovanej, že ku dňu 12.07.2019 je v omeškaní so splácaním pohľadávky banky vo výške 1.365,59 €. Vyzvala ju, aby dlžnú sumu uhradila do 15 dní od doručenia výzvy a zároveň ju poučil o možnosti zosplatnenia úveru. Žalovaná napriek výzve banky dlžné splátky úveru nezaplatila, banka oznámením zo dňa 14.08.2019 vyhlásila mimoriadnu splatnosť pohľadávky banky ku dňu 12.08.2019 a zároveň vyzvala žalovaného na zaplatenie celej pohľadávky vo výške 2.195,63 €. Výzvou zo dňa 22.08.2019 banka vyzvala žalovanú na zaplatenie dlžnej sumy, pričom ju upozornila na možnosť postúpenia pohľadávky. Pohľadávky žalovanej bola postúpená na žalobcu zmluvou o postúpení pohľadávky č. 1015/2019/CE zo dňa 09.12.2019. Ku dňu postúpenia bola pohľadávka v sume 2.339,82 €, ktorá pozostávala z istiny vo výške 1.551,25 €, z riadnych úrokov vo výške 650,22 €, z úroku z omeškania vo výške 81,39 € a z poplatkov vo výške 56,96 €.

1.2. Súd prvej inštancie mal za to, že žaloba je dôvodná len čiastočne. Právny vzťah medzi sporovými stranami súd posúdil ako spotrebiteľský, v dôsledku aplikoval na vzťah aj príslušné ustanovenia na ochranu spotrebiteľa. Predmetnú zmluvu o splátkovom úvere vyhodnotil ako zmluvu o úvere podľa § 497 Obchodného zákonníka a súčasne ako zmluvu o spotrebiteľskom úvere. Predmetná zmluva obsahovala všetky podstatné obsahové náležitosti podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z., a preto nie je bezúročná a bezpoplatkov. Dohodnutá ročná percentuálna miera nákladov vo výške 21,89% ročne neprevyšovala najvyššiu prípustnú odplatu v zmysle § 53 ods. 6 v spojení s § 1 a § 1a nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorá bola v čase uzavretia zmluvy vo výške 25,40% ročne. Banka postupovala pri vyhlásení mimoriadnej splatnosti v súlade s ustanovením § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v spojení s § 535 Občianskeho zákonníka. Vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru žalovaný stratil právo zaplatiť predmetný úver v dohodnutých splátkach, t. j. vznikla jej povinnosť zaplatiť celý dlh naraz. Súd prvej inštancie mal na základe predložených listinných dôkazov za preukázané, že na základe zmluvy o postúpení pohľadávok č. 1015/2019/CE zo dňa 09.12.2019 vrátane jej prílohy došlo k postúpeniu pohľadávky zo Slovenskej sporiteľne, a.s. na žalobcu. Postúpenie bolo žalovanej oznámené písomným oznámením, pričom žalovaná nespochybňovala postúpenie pohľadávky, resp. aktívnu vecnú legitimáciu žalobcu v konaní. Postúpenie pohľadávky bankou bolo vykonané v súlade s § 92 ods. 8 zákona o bankách a v súlade s § 17 ods. 1 v spojení s § 20 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z. z.

1.3. Žalobou si žalobca uplatnil nárok na zaplatenie sumy 2.339,82 €, ktorá pozostáva z istiny vo výške 1.551,25 €, z riadneho úroku vo výške 650,22 €, z úroku z omeškania vo výške 81,39 € a z poplatkov vo výške 56,96 €. Žalovaná uhradila sumu v celkovej výške 2.946,96 €. Na istinu úveru bola započítaná suma 1.448,75 €, na zmluvný úrok bola započítaná suma 1.201,57 € a na poplatky bola započítaná suma 296,64 €. Z poskytnutého úveru vo výške 3.000 €, zaplatil istinu vo výške 1.448,75 €, teda súd prvej inštancie priznal žalobcovi istinu vo výške 1.551,25 €.

1.4. Žalobca si uplatnil nárok na zaplatenie zmluvných úrokov vo výške 650,22 €. V prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru, však veriteľovi náleží zmluvný úrok z istiny najviac vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník - spotrebiteľ zaplatil ako cenu peňazí. Neplatí mu teda nárok na zaplatenie zmluvného úroku až do zaplatenia istiny. Dojedanie, ktorého obsahom je platenie dohodnutých úrokov až do zaplatenia istiny jeho postavenie zhorší. Pokiaľ by totiž spotrebiteľ, ktorý sa pre svoju ekonomickú situáciu dostal s plnením splátok úveru do omeškania, musel v dôsledku vyhlásenia predčasnej doby splatnosti úveru platiť dohodnuté úroky až do úplného splatenia istiny, zaplatil by v konečnom dôsledku sumu neprimerane vysokú ako náhradu za poskytnutie peňazí. Dohodnuté úroky predstavujú cenu peňazí za ich poskytnutie na vopred dohodnuté obdobie, tzn. že jej výška musí byť stanovená v čase uzatvorenia zmluvy o úvere. Dlžník teda presne vie koľko bude povinný za poskytnuté peniaze veriteľovi zaplatiť. Túto vedomosť však dlžník-spotrebiteľ nemá v prípade dojednania, ktoré umožňuje navyšovanie tejto ceny bez jej presného ohraničenia. Keďže spotrebiteľ nevie predpokladať časový úsek svojho omeškania, nie je možné ani určiť celkovú výšku zmluvného úroku, ktorý sa môže bez fixného ohraničenia navyšovať neobmedzene. Takto stanovená cena teda nie je vyjadrená určito, jasne a zrozumiteľne. Z tohto dôvodu potom dojedanie, ktorým sa dlžník-spotrebiteľ zaviazal platiť dohodnuté úroky až do úplného zaplatenia istiny po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Takéto dojedanie je teda porušením ustanovenia § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, čo spôsobuje jeho absolútnu neplatnosť pre rozpor so zákonom (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 16.06.2020 sp. zn. 5 Cdo 42/2020, zverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 5/2021). Súd prvej inštancie priznal žalobcovi nárok na zaplatenie zmluvného úroku vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností žalovaný zaplatil ako cenu peňazí.

Žalovaná pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru zaplatila sumu 2.946,96 €, z ktorej bola na zaplataenie zmluvných úrokov použitá suma 1.201,57 €. Podľa zmluvy o spotrebiteľskom úvere bola celková čiastka spojená s úverom vo výške 5.016,37 €, z čoho istina úveru bola v sume 3.000,- €, poplatok za poistenie v sume 535,60 € (65 mesiacov x 8,24 € mesačný poplatok za poistenie) a dohodnuté zmluvné úroky v sume 1.480,77 € (5.016,37 € - 3.000,- € - 535,60 € = 1.480,77 €). Keďže žalovaná zaplatila na zmluvných úrokoch sumu 1.201,57 €, zostáva mu zaplatiť sumu 279,20 € (1.480,77 € - 1.201,57 € = 279,20 €). Súd preto vyhovel žalobe v časti o zaplataenie zmluvných (riadnych) úrokov vo výške 279,20 € a vo zvyšku zmluvných úrokov (t. j. v sume 371,02 €: 650,22 € - 279,20 € = 371,02 €) žalobu ako bezdôvodnú zamietol. Súd prvej inštancie uložil žalovanej povinnosť uhradiť žalobcovi sumu 1.830,45 €, ktorá pozostáva z dlžnej istiny vo výške 1.551,25 € a zmluvných úrokov vo výške 279,20 €. Vo zvyšnej časti zmluvných úrokov vo výške 371,02 €, súd prvej inštancie žalobu zamietol.

1.5. Žalobca si žalobou uplatnil takisto nárok na zaplataenie vyčíslených úrokov z omeškania vo výške 81,39 € a nárok na zaplataenie poplatkov vo výške 56,96 €. Súd prvej inštancie v tejto časti žalobu zamietol ako nedôvodnú. Žalobca si nesplnil povinnosť tvrdiť (opísať) rozhodujúce skutočnosti o dôvodnosti a trvaní týchto nárokov. Žalobca v žalobe a ani v priebehu konania neuviedol, z akkej sumy a za aké obdobie si vyčíslił zákonné úroky z omeškania vo výške 81,39 €. Nebolo možné ustáliť, či si žalobca uplatnil tento nárok v súlade so zákonom. Žalobca neuviedol, aké konkrétne poplatky a za aké obdobie si podanou žalobou uplatnil. Taktiež žalobca nepreukázal, že sa so žalovanou dohodol na platení týchto poplatkov, a nepreukázal takisto ani to, že tieto spoplatnené úkony aj v skutočnosti vykonal. Žalobca pritom nemôže od žalovaného požadovať poplatky, ktoré nie sú ustanovené zákonom alebo uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere. Nie je povinnosťou súdu, aby suploval procesnú nebanlivosť žalobcu. Uvedené platí o to viac, ak ide o spotrebiteľský spor, v ktorom je povinnosťou súdu poskytnúť zvýšenú ochranu spotrebiteľovi ako slabšej sporovej strane. Žalobca bol zastúpený advokátom, ktorý bol povinný konať s náležitou starostlivosťou prislúchajúcou jeho profesijnej odbornosti. Nebol daný dôvod na postup podľa § 150 ods. 2 C.s.p., teda požiadať o ďalšie skutkové tvrdenia, keďže takýto postup by bol v rozpore s princípom rovnosti zbraní. Nebol daný dôvod vyzývať žalobcu na odstránenie vady žaloby podľa § 129 C.s.p., keďže nedostatok spočívajúci v neuvedení rozhodujúcich skutočností nie je vadou žaloby a jeho následkom nie je odmietnutie žaloby, ale jej zamietnutie pre neunesenie bremena tvrdenia. Podľa názoru súdu prvej inštancie ani nebola zjavne nedôvodná v zmysle § 138 C.s.p., súd preto nemal povinnosť vyzvať žalobcu na späťvzatie. Súd pritom na pojednávaní dňa 14.12.2021 uviedol svoje predbežné právne posúdenie veci, a teda vytvoril žalobcovi možnosť doplnenia podstatných skutkových tvrdení, ktoré však neboli doplnené.

1.6. Dňom nasledujúcim po dni, keď bola bankou vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru (t.j. dňom 13.08.2019), sa žalovaná dostala do omeškania s plnením peňažného dlhu. Súd prvej inštancie preto v súlade s § 517 ods. 1 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z. a zaviazal žalovanú k zaplataeniu úroku z omeškania vo výške 5,00% ročne z istiny úveru vo výške 1.551,25 € tak, ako to žalobca žiadal v žalobe, teda od 10.12.2019 až do zaplataenia.

1.7. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 v spojení s 262 ods. 1 C.s.p. Žalobca bol v konaní úspešný v časti o zaplataenie sumy 1.830,45 €, žalovaný bol v konaní úspešný v zamietajúcej časti o zaplataenie sumy 509,37 €. Žalobca mal úspech v rozsahu 78,23% a vo zvyšku bol neúspešný. Žalovaná mala vo veci úspech v rozsahu 21,77% a vo zvyšku bola neúspešná. Rozdiel medzi úspechom žalobcu a úspechom žalovanej tak predstavuje čistý úspech žalobcu v rozsahu 56,46 %. Súd prvej inštancie priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanej v rozsahu 56,46 %.

2. Proti tomuto rozsudku v zamietajúcej časti (výrok II.) podal odvolanie žalobca, nakoľko rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym záverom, procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Žalobca má v zmysle Obchodného zákonníka ako veriteľ nárok na riadne úroky aj po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru až do riadneho zaplataenia, pričom túto skutočnosť možno odvodiť z viacerých zákonných ustanovení. Podľa § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka je úroky je dlžník povinný platiť do doby vrátenia peňažných prostriedkov, k čomu zo strany žalovaného nedošlo. V žiadnom ustanovení sa neuvádza, že po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru nemá veriteľ nárok na riadny úrok. Žalobca poukazuje na skutočnosť, že v prípade ak je dlžník v omeškani s vrátením dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako 3 mesiace, môže odstúpiť od zmluvy a požadovať od

dlužníka vrátenie dlžnej sumy spolu s dohodnutými úrokmi. Na základe uvedeného má žalobca za to, že uvedené ustanovenie možno analogicky aplikovať aj na prípad, keby veriteľ v dôsledku omeškania dlužníka s platením splátok riadne a včas využije dojednanú možnosť vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru. Zákon v súvislosti s odstúpením veriteľa od úverovej zmluvy počíta so vznikom špecifickej situácie, keby napriek odstúpeniu od úverovej zmluvy naďalej trvá záväzok dlužníka vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť dohodnutý úrok. Žalobca je názoru, že postup súdu prvej inštancie, kedy súd žalobcovi priznal nárok na zaplatenie riadneho úroku vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností žalovaný zaplatil ako cenu peňazí je postupom, ktorým súd neprímerane a nezákonne ochránil neplatiaceho dlužníka, čím žalobcu pripravil o ušlý zisk, ktorý mu na základe zákona patrí aj v prípade vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru. Žalobca na podporu svojich argumentov poukazuje na rozhodovaciaj prax súdov v Slovenskej republike, a to uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 30.07.2019, sp. zn. 6Cdo/113/2018, rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 10.03.2020, sp. zn. 5Co/219/2019, rozhodnutie Krajského súdu v Nitre zo dňa 12.07.2019, sp. zn. 12Co/135/2018, rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 30.03.2021, sp. zn. 8Co/237/2018, uznesenie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 28.01.2021, sp. zn. 5CoCsp/64/2020.

3. Žalovaná sa k podanému odvolaniu nevyjadřila.

4. Odvolací súd preskúmal a prejednal vec v rozsahu podaného odvolania v zmysle § 379 a § 380 ods. 1 C.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania (rozsudok bol odvolacím súdom verejne vyhlásený podľa § 378 ods. 1 a § 219 ods. 3 C.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné a rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutej časti potvrdiť podľa § 387 ods. 1 a 2 C.s.p..

5. Z vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie vyplýva, že právny predchodca žalobcu, Slovenská sporiteľňa, a.s., uzavřela so žalovanou dňa 08.10.2014 zmluvu o splátkovom úvere, ktorá má bezpochyby charakter zmluvy o spotrebiteľskom úvere. V predmetnom úvere sa právny predchodca zaviazal žalovanej poskytnúť úver vo výške 3.000 €, ktorý sa zaviazala žalovaná vrátiť v 65 mesačných splátkach vo výške 76,92 €. Žalovaná sa zaviazala vrátiť úver do 06.04.2020. Celková suma, ktorú mala žalovaná vrátiť bola vo výške 5.016,37 €. Zmluvné vzťahy mali v zmluve dohodnutý fixný úrok vo výške 14,90% ročne, RPMN 21,89 %, priemerná hodnota RPMN 16,81%. Zmluvné strany mali dohodnutú možnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti. Žalovaná si svoje povinnosti neplnila, preto právny predchodca žalobcu vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru. Žalovanej bolo oznámené postúpenie pohľadávky na žalobcu. Odvolací súd má za preukázané, že žalovaná uhradila na splátkach sumu 2.946,96 €. Z prehľadu rozpisu splátok vyplýva, že na istinu bolo započítaných 1.448,75 €, na zmluvný úrok bola započítaná suma 1.201,57 € a na poplatky suma 296,64 €.

6.1. Podľa § 52 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

6.2. Podľa § 1 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavřetia zmluvy spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

6.3. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zavřazuje veriteľ, že na požiadanie dlužníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlužník sa zavřazuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

6.4. Podľa § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlužník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlužník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlužníka v čase uzavřetia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlužník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

6.5. Ak je dlužník v omeškani s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace, je veriteľ oprávnený od zmluvy odstúpiť a požadovať, aby dlužník vrátil dlžnú sumu s úrokmi.

6.6. Podľa § 387 ods. 2 C.s.p. ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

7. Posudzovaná zmluva o úvere má povahu spotrebiteľskej zmluvy podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a súčasne ide o zmluvu o spotrebiteľskom úvere podľa § 1 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, pričom žalobca pri jej uzatváraní a plnení vystupoval v postavení dodávateľa a žalovaný v postavení spotrebiteľa. Uvedené nespochybňoval ani samotný žalobca. Z týchto dôvodov bolo potrebné podrobiť predmetnú zmluvu prieskumu z hľadiska prípadnej prítomnosti neprijateľných zmluvných podmienok podľa § 53 Občianskeho zákonníka a súčasne z hľadiska dodržania náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere ustanovených v § 9 zákona o spotrebiteľských úveroch, k čomu správne pristúpil i súd prvej inštancie.

8. Odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že predmetná zmluva spĺňa náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyžadované v ustanovení § 9 zákona o spotrebiteľských úveroch. V zmluvných ustanoveniach okrem ďalej špecifikovaných výnimiek odvolací súd nevzhladol ani neprijateľné zmluvné podmienky podľa § 53 Občianskeho zákonníka.

9. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie správne vyhodnotil nárok žalobcu na zmluvný úrok po zosplatnení, a to v súlade s aktuálnou rozhodovacou praxou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Pokiaľ ide riadny (zmluvný) úrok, tento predstavuje cenu peňazí, ktoré veriteľ poskytol dlžníkovi na základe zmluvy o úvere. Z ekonomického pohľadu ide o v zásade o kompenzáciu veriteľovi za obetovanú príležitosť, kedy nemohol s istinou úveru nakladať, pretože nebola v jeho dispozícii. Na strane dlžníka ide cenu za to, že do jeho dispozície mu boli vydané finančné prostriedky, ktoré mohol používať, pričom povinnosť ich vrátiť bola odložená do budúcnosti a prípadne i rozložená na splátky. Riadny úrok veriteľovi patrí až do splatnosti úveru. V prípade, že dlžník poruší zmluvu a sú splnené zákonom a prípadne i zmluvou predpokladané podmienky, má veriteľ právo vyhlásiť predčasnú (alebo tiež mimoriadnu) splatnosť úveru, teda požadovať okamžité vrátenie úveru dlžníkom. Právnym následkom vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru je, že dlžník prichádza o výhodu odloženej splatnosti úveru, resp. o výhodu splátok a veriteľ získava možnosť využiť všetky dostupné právne prostriedky na to, aby sa domohol dlžnej pohľadávky.

9.1. Doterajšia rozhodovacia činnosť okresných a krajských súdov bola v tomto smere nejednotná, niektoré rozhodnutia priznávali veriteľom právo na zmluvné úroky i po zosplatnení alebo splatnosti úveru až do zaplatenia istiny, iné rozhodnutia priznávali veriteľom iba právo na zmluvné úroky do splatnosti alebo predčasného (mimoriadneho) zosplatnenia úveru. Prelom v tejto otázke nastal uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo 42/2020 zo dňa 16. júna 2020 zverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 5/2021, podľa ktorého pre spotrebiteľa je nevýhodné, aby platil úroky až do zaplatenia istiny. Dojedanie, ktorého obsahom je platenie dohodnutých úrokov až do zaplatenia istiny jeho postavenie zhorší. Pokiaľ by totiž spotrebiteľ, ktorý sa pre svoju ekonomickú situáciu dostal s plnením splátok úveru do omeškania, musel v dôsledku vyhlásenia predčasnej doby splatnosti úveru platiť dohodnuté úroky až do úplného splatenia istiny, zaplatil by v konečnom dôsledku sumu neprimerane vysokú ako náhradu za poskytnutie peňazí. Dohodnuté úroky predstavujú cenu peňazí za ich poskytnutie na vopred dohodnuté obdobie, tzn. že jej výška musí byť stanovená v čase uzatvorenia zmluvy o úvere. Dlžník teda presne vie koľko bude povinný za poskytnuté peniaze veriteľovi zaplatiť. Túto vedomosť však dlžník-spotrebiteľ nemá v prípade dojedania, ktoré umožňuje navyšovanie tejto ceny bez jej presného ohraničenia. Keďže spotrebiteľ nevie predpokladať časový úsek svojho omeškania nie je možné ani určiť celkovú výšku zmluvného úroku, ktorý sa môže bez fixného ohraničenia navyšovať neobmedzene. Takto stanovená cena teda nie je vyjadrená určito, jasne a zrozumiteľne. Z tohto dôvodu potom dojedanie, ktorým sa dlžník - spotrebiteľ zaviazal platiť dohodnuté úroky až do úplného zaplatenia istiny po vyhlásení predčasnej doby splatnosti úveru spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Takéto dojedanie je teda porušením ustanovenia § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Na druhej strane postavenie veriteľa-dodávateľa sa aj bez uvedeného dojedania nezhorší, pretože v prípade, ak mu v dôsledku nesplatenia úveru v dohodnutej dobe vznikne škoda, jeho právo zostáva zachované, pravda po zohľadnení zaplatených úrokov z omeškania, ktoré plnia funkciu

paušalizovanej náhrady škody. Dovolací súd dospel k záveru, že v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí.

9.2. Súd prvej inštancie teda správne vyhodnotil, že žalobca má nárok na zmluvné úroky, a to na tie, ktoré vznikli po zosplatnení, avšak ich suma musí zodpovedať sume, na ktorú by mal žalobca nárok, ak by zmluvný vzťah bol skončený splnením záväzku, t. j. uhradením úveru spolu s úrokmi v termíne určenom zmluve. Žalobca teda nebude na svojich právach nijakým spôsobom poškodený, nakoľko žalovaná bude povinná zaplatiť to na čo zaviazala v zmluve. V opačnom prípade, teda ak by bola žalovaná zaviazaná platiť zmluvný úrok až do zaplatenia, pričom nie je zrejmé kedy žalovaná uhradí, takéto rozhodnutie by bolo pre žalovanú neprímerane prísne. Súd prvej inštancie vzal správne do úvahy uhradené splátky žalovanou v celkovej výške 2.946,96 €. Podľa rozpisu splátok na zaplatenie zmluvných úrokov bola započítaná suma 1.201,57 €. Žalovaná sa zaviazala vrátiť žalobcovi úver v celkovej výške 5.016,37 €, ktorá pozostáva z istiny úveru vo výške 3.000 €, poplatku za poistenie vo výške 535,60 € a dohodnutých zmluvných úrokov vo výške 1.480,77 €. Teda žalovaná mala za poskytnutý úver zaplatiť zmluvné úroky v celkovej výške 1.480,77 €. Z rozpisu splátok vyplýva, že žalovaná na dohodnuté úroky zaplatila sumu 1.201,57 €. Súd prvej inštancie preto správne zistil, že žaloba v časti zmluvných úrokov je dôvodná len v časti 279,20 € (1.480,77 € - 1.201,57 €). Nakoľko žalobca si žalobou uplatnil na zmluvných úrokoch sumu 650,22 €, v prevyšujúcej časti 371,02 € je žaloba nedôvodná. Suma 371,02 €, prevyšuje to na čom sa zmluvné strany dohodli v zmluve o spotrebiteľskom úvere, a preto nie je možné priznať žalobcovi celé uplatnené zmluvné úroky. Preto bolo zo strany súdu prvej inštancie vecne správne zamietnutie žaloby v tejto časti.

10. Pre úplnosť odvolací súd uvádza, že aj vo zvyšnej zamietajúcej časti bol rozsudok súdu prvej inštancie vecne správny. Žalobca v podanom odvolaní neuviedol žiadne námietky voči nepriznaniu vyčísleného úroku a poplatkov. Odvolací má za to, že žalobca nepreukázal, žeby bol nárok v tejto časti dôvodný, absentoval špecifikácia a dôkazy na preukázanie aké poplatky si žalobca nárokoval. Pokiaľ išlo o vyčíslený úrok z omeškania v spise absentuje spôsob určenie, t. j. v akej výške, z akej sumy a za aké obdobie sa úroky z omeškania uplatňovali.

11. Odvolací súd zo všetkých vyššie uvedených dôvodov rozsudok súdu prvej inštancie v zamietajúcej časti (výrok II.) ako vecne správny potvrdil podľa § 387 ods. 1 a 2 C.s.p. vrátane výroku o náhrade trov konania (výrok III.) o ktorých súd prvej inštancie správne rozhodol vzhľadom na pomer úspechu strán sporu v konaní v súlade s ustanovením § 255 ds. 2 C.s.p.

12. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 C.s.p.. V odvolacom konaní bola plne úspešná žalovaná, preto by jej vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Civilný sporový poriadok výslovne nerieši situáciu ak strana, ktorá na základe procesných ustanovení má nárok na náhradu trov konania, o náhradu trov zjavne neprejavila záujem, bola v konaní pasívna a podľa obsahu spisu jej v odvolacom konaní ani žiadne trovy nevznikli. Na daný prípad nie sú k dispozícii ani analogicky použiteľné ustanovenia Civilného sporového poriadku alebo iného zákona (analogia legis alebo iuris). Ak si strana náhradu trov konania neuplatní, ani jej podľa obsahu spisu v konaní žiadne nevznikli, je v súlade s čl. 17 základných princípov Civilného sporového poriadku, zakotvujúcim procesnú ekonómiu, rozhodnúť priamo tak, že sa jej nárok na náhradu trov konania nepriznáva. (Pozri Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. februára 2018 sp. zn. 7 Cdo 14/2018). Vzhľadom na uvedené, keďže z obsahu vyplýva, že žalovanej v odvolacom konaní trovy nevznikli, rozhodol odvolací súd tak, že žalovaná nemá voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania a preto už o výške náhrady trov konania v zmysle § 262 ods. 2 C.s.p. nebude potrebné rozhodnúť súdom prvej inštancie.

13. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zákonov, § 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/ (§ 422 ods.1 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii (§ 427 ods.1 prvá veta C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods.2 C.s.p.).

Dovolaťel' musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolaťela musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolaťel'om fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolaťel'om právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolaťel' v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods.2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods.1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolaťel' uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods.2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolaťel' uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods.2 C.s.p.).